

Lau. P.
H

x.

Oratio qua littere commendantur.

A. autore ignoto.

Alantē cūarū qui uestri uobis humeris urbem adigando
 sustentent Cēlū, quid dies nocteq; studiū laborib; sanguinib;
 oblectationes quas animus eruit uob; metipsis pulchritudinis? non
 uano ualeitudinis subitis dispendia, ut ea tandem aequamini
 que fructū nullū parturiant, ex quib; tanquā ab solo diligē
 ter exculso nequidquā utile reliquaris. ~~At~~ C. P. R. R. R.
 si pēu Poetarū cōmentā edocti fuistis pēfidas sorores
 ob sedē uiuū datā apud inferos foratis cuius aquas hauri
 rē, que pēpetuo uescentes haurientib; opēat gladiant
 uacuisq; uirib; que assidue implent. opere nunquā absolūto,
 uix incōato easdē misere laborare, ne suplicio simili pene
 quā ad multorū cōmentū facere instructiones, multis min
 uob; cauendū. In Lycēi soli natalis extōres sub extēra
 climāte conserentes non probandi, Pythagoras, qui aude
 tissimas uentiauit sibi extincturus pēpetuo se pēu
 damnauit exilio minime commendandus, non Carneades
 laboriosa, et diuturna emulandi militia, quis Cēaris si
 mente, animoq; uigilet uigilias amplexat; qui Platonem
 imitē, cuius ne quidē extrema hora studiū agitatione
 uacua fuit? ne frigore ~~in~~ aspēuitatib; uesere sanguin
 uires ad ignē hēmes arduose uob; trahende,
 si

Si quando sedata clacie, et alacris nubib; minus vigeat
Celsus, seu planities euagand; cum dies mitiores, et tellus
sese in flores explicat, pavietes domestici nostri habentiar
celes, cum nulla omnino furovis asperitate corpus tabesit,
calorib; nullis conuiat, inde et animo leuora cuncta
procedunt, minus ualedicend; ne letitie uestre regeter
decreuant, huiusmodi est eorum oratio, qui cum Pomili
ano sapientie amantes prouidebant, cum Licinio litte
ris omnib; oblectant, cum reuerentissimo Turcarum Preulo
propheta Maomethe litterarum initia singulare
felicitatis instrumentum predicant, qui tandem inutiles
litteras dicunt, has ad huiusmodi iniuria uindicare
contendenti animis, auibusq; de litteraria Republica
optime meriti, fauere, et in probatione desuendo
aueant.

Ut litterarum calumnias, ac euiminationes nonnulli
 diluant ad experientiam, de cuius fide preces sit dubitare,
 quæque litterarum omnium suffragis, calculisque absoluit, plerique
 confugiunt. hæc Magistra docent se uixisse diuitibus am-
 plificandis litteras, multoque non modo patrimonio
 auxilio, uerum et ipso paupertatis, et inopie celo
 emersisse; Ad sublimem etiam dignitatem ager ad eundem
 uias reclusas fuisse adeo multis, ut quos aut pecoribus
 tediendo, aut exeuendo telluri conditis natalibus desti-
 nauerat, discipline neque donaauerint; Alia mihi
 placet inire uia. Reminesse esse crediderunt qui indi-
 uitijs felicitates collocet cum Mida apud Poetas,
 Crasso apud Historicos, quibus adeo diuinit cordi fue-
 re, ut alter auri magnitudinem præ omnibus ab offe-
 rente summe postulauerit, alter ius omne, fasque
 ad diuitias cumulandas neglexerit, ac proinde et

patris legiones in ultimis diservimen auri conquivendi
ergo protulerit, omnes putaverit abhorrere a no-
uissimi Assiriorum Regis Saudanapali omnibus excipi-
enda vituperis opinione, qui voluptates senserit
eas esse insulas fortunatas, ad quas nisi descipientes,
omnes velissent, Alexandro Macedoni de patris
victoris conquerenti, quod sibi palmas auferre, cum
patre vivere, arbitrarer, neminem etiam con-
sistere existimaverit, hic iudicabat felices per hos
res peremptos, subactasque provincias aditus adimplere
vires sibi recedentes, causa cur in hanc des-
cendere non possit opinione auditum animi subli-
mitas, mentis perspicacissima est intelligentia,
Quod etiam apud eum litterarum suscepit pa-
trorum a quo non tantum sapientie, et erudi-
tionis admiratione in admirationem populi evahant.

sed qui bonarum artium gymnasiis ad informanda
 iuuentutes erectus summa cum gloria, quando opus
 sit etiam propriis exuvii sumptibus conservat, scientia
 vnumque magistrorum quatuor cumulet, amicis prosequatur.
 Benevolentia. Presentio, presentio itaque ab omnibus feli-
 citatis titulum adimi diutius, quia his brachietati sitientibus
 votis semper ad alias iniant, voluptatibus, quod eisdem
 mancipatos multae molestiae conflictent, equitadines animi,
 moribus corporis crucientur. Imperio tandem, quod hoc
 nil aliud sit, quam splendida servitus, quodque plerumque
 diademata adeo Regis caputibus evadant onerosa, ut
 nonnulli ita ab eis se poemi cogitauerint, uti ab
 Otre monte apud Poetas poemelae Encladus.
 Audio clamantes, nisi omnibus numeris felices, saltem
 proprius accedere et dicendi quorum mentes littere
 imbuant, lustrumque insit nube sapientiae meridies
 clariori illustret lumine, sapientissime philosophus

cognomento Divinus ad felicitatis tantę omnibus com-
munionē id appuimē cupiuit ut moderandis populis
Philosophi adscriberent, uel qui admoti id ērent philo-
sopharent; Maximū honorū omniū Pythagoras
dixit scientias, ex suo uersatili doctio uerū uitā,
tranquilla, et suauē a litteris ^{virginis} puerari docuit.
Ut litterarū nobilissimi splendores omniū si fieri
poterūt ecclatatis nubes dissipent, dispergant, quis ear
infinitas intellectū esse, qui corporee contagionis explet
nihilq. affine nactus materie, omniū laudū epilo-
gus pocomeretur; Comendat et merito Naviga iu-
menta regens, et habenis, quō placet flectens aui-
ga nobilissimus animę intellectus; hic eiusdē rector
bationes quoties adueto uirtutū tramite aberrant
moderat; Omni dignus encomio gubernator naui
clauū tenens, eamq. debacantib. aquilonū flatib.

4
a periculo prohibens, intellectus totius animalis gubernator,
hic ne in errorum frequentes incidat syrtes
in culpam impingat carybides affectionum extenuant
tempestate ⁱⁿ causa est. Quis neget soles pulchrum
esse, imo id unde aliarum rerum pulchritudo detegatur
sua ipsius specie veluti superbiens aspectus hominum
ledignatur; auroque se intaevis opulos caligine inducta
ivatus alciscit; si hunc intellectui compares, illico
illius aures pulchritudo, indecorus est vultus, decolor
lux, vadiq; degeneres, nec quidquam in illo pariteris
quod contemptus effugiat; unus cadit, et divinationis
incapax obiecta intelligens fit omnia, et Dea ipsa
quo nihil melius ipsa cogitatio attingit, intelligens in ip
sius Dei migrat excellentia; uestigia quidquam in
terris obvia est, intellectu id ignotius; Deo uno
minor Angelos divinae naturae propiores, qui et

ipsi intelligentie luminari cupiunt, dignitate, et excel
lencia equat, sane si huius electi, uel potius decepti,
pulchritudine nonnulli ex ueterib. Philosophis pauca
sa Diuina, ut aiunt, essentie homines esse dice
vunt, non admirabili trahenda alicuius mens admi
ratione; quippe qui uari non posse infra Deum esse quid
uol ceteras tantopere antecederet; uerum ~~no~~ sibi
lissimi dicite amabo auditores, non ne philosopho
rum antesignano teste, littere eundem perficiunt
intellectum, ad eundem suae nobilitatis incrementa
sue praestantiae caput decora, amoveant. littere
et intellectus minime perficiet ars reliquis elemen
ta, et uia ministrans, ceteras omnes solido faciens
fundamine; caveat necesse erit, autem cauere vos ho
mines ad ciuitatem pertrahente, obstinator expro
gnante, uirtutes omnes hominum animis inpro

mente; utilissima quis non dicat autem non oratione, sed ratione pugnante, non uerborum iactantibus argumenta, sed argumentorum ponderantibus momenta? si mortales ad Caelos nati, non ne maxime hos etiam decet et heu vis contemplari astra, motusque sideris notare; Ut reliqua autem tabulae pretereas, geometriae equis spatij, uerum mensuras dimetientes quis dubitet plurimi estimandas? Archimedis machinis, Marcelli fortitudo cecidit, uix totus exercitus Romanus par esse potuit; O maxima uis! autum huiusmodi, et nobiliorum orna mento ornati intellectus uno litterarum subsidio, et quis easdem audebit inutiles predicare, cum copiosa ignorantium turba eas improbabat, cum deserta multitudo proscribendas asseret; placet alius rationis subdicio ueritatis certissime muniri auctus; nulla sane lingua uel

uel directa explicandis diuitiarum utilitatibus sufficiens,
quorum fecundia earundem commodis aperiendis corporibus;
opibus abundantes purpura, et byssus induunt, splendida
quotidie convivia huius spectant mense; famulorum copia
incedentes abique diuites ^{utipote} herbas; si veloxandi coacti
hic animi cupiditate amena vana non ipsi desunt; si
amicorum consuetudo hunc delectat, ipsius domus eorum
desemper frequentat turba, vulgaria hec; cui
diuitie abundantes, omnibus hunc alta voce dicas bo-
norum abundantia copia; diuitie siquidem gradus
ad honorem, dignitatumque sublimissimos sunt apices,
ad triumphos via, ad imperia ducis, fertilissimus
Palmarum ager. ut ad litteras redeas quis non
amentia eorum nunciet capita, qui diuitibus intel-
lectus, hoc est lucris, diuitias preponant? oppido
si Democritus hec uideret monstra indignaretur.

6
hic licet divitijs compleri posset, quæ tamen fue-
runt, ut pater eius *Democritus* diebus tui & pulchre dave
potuerit, tamen quo magis vacuo animo studiis
litterarum operam, parva admodum summa relictis
patrimonium suum patrie donavit. O signa misera-
tionis tempora, exclamaret Plato, ut sola hic ve-
rum notitia mercaretur. longis peregrinationibus
vita fatigavit, tantumque absuit ab aliis lucris, et
ac fiducia, ut potius omne rei familiaris lucrum
aspernaretur, et sponte paupertate obiret, impubentis
omnino consilij reos huiusmodi liceret estimatores
Anaxagoras, et hic cum post diuturnam peregrina-
tionem in patriam reverteretur, possessiones desertas
vidisset, non esse inquit, saluum nisi ista pervisissent,
inquit nempe sibi gratulatus est, namque letioribus
oculis inspectavit nuditate, quod pedes pediorum

uastationes ad litterarum compendia peruen-
nisset, quodae compertum haberet sibi ad scientiarum
apicem euolaturo non aliud pondus obistere potuis-
se, quam gravissimum diuitiarum. Sinensium estima-
tiones, qua aurum argento postponent, eorum om-
nem locupletissimos arbitrantur, quibus maior argenti
uel facti, uel infecti copia superat, nemo probat,
uerum minus sane probandi, quin imo eorumis qua-
uissimi, aptiori utar uerbo, amentis nota & ij inu-
endi, qui estimatissimo litterarum auro utilissimum
diuitiarum preponant metallum. Ad finis accedo
portus, quod licet multa utilitatis mancipia eo-
nomine litteras amplectendas ~~sentiant~~, quod ad
opes amplificandas perducant, ceterum agnoscendas
sentiant, et inde Pallades armatas ad ulciscendas

7
suavitate facultate iniuriarum meveant; tamen non
huiusmodi ~~ego~~ nactus fuerim auditores, sed qui ut
ingenij sitis expleant, cetera omnia scientiarum
voto postponant, eandem nempe emolumenta
compta habentes, Fester veritatis. certissime qui hac
tenus benignae meae praebeve aures orationi. Fester
inquas Q: Principis singulari omnium laude Dion
sius rex praeedicandus, qui tempus, quod alij in otie
tationes, et velationes animi conferunt, disciplinis
cumulandis largitur, quae suos emulans sapientissi
mos maiores nunquam magis gaudet quam dum celeberrimos
Antistes plurimum laborum sacrificia Palladi offert.

Dicebam

17
7
2

27

5. 11. 15

7 11 1
1 11 1

7611

9 11
15 11 1

21
8115